

Gården som ressurs for
opplærings-, helse- og sosial sektor

Mestring og gode opplevelser på gården

«Inn på tunet» er et tilbud om aktiviteter tilpasset ulike målgrupper. Med gårdsdrift, dyr og natur som ramme er målet mestring og en bedre hverdag for brukerne.

www.innpaatumet.no

«Vi har mange eksempler på at gården representerer en mestringsarena for elever som sliter på andre områder»

Ivar Lund, lærer i Ullensaker

Miljøet på en gård har god innvirkning på humør og helse for mange. Inn på tunet tilbyr varierte aktiviteter, og kan være et godt supplement for offentlige tjenester innen oppvekst-, helse- og sosial sektor.

Rundt 700 gårder i Norge driver et Inn på tunet-tilbud. Bonden har en aktiv rolle som veileder, arbeidsleder og med-menneske, og arbeidsoppgavene kan tilpasses nivået den enkelte har behov for. Brukergruppene kan være:

- Skoleelever
- Barn med spesielle behov
- Utviklingshemmede
- Personer med psykiske lidelser
- Personer i attføring eller arbeidstrening
- Personer med demens
- Flyktninger og innvandrere

Skreddersydde tilbud

I samarbeid kan bonden og kommunen skreddersy tilbud til aktuelle grupper. Tilbudene er oftest helårs dagtilbud, men kan også være enkeltstående besøk. Noen har avlastnings-, helge- og ferietilbud med overnatting på gården, eller botilbud over lengre tid. Ta kontakt for å høre om det finnes Inn

på tunet tilbud i kommunen. Landbruksforvaltningen eller Fylkesmannen har oversikt over dette.

Gode effekter

Inn på tunet er et godt alternativ i forebyggende arbeid, og har vist at det kan gi innsparinger på andre områder. Fordeler med Inn på tunet:

- Allsidige og praktiske arbeidsoppgaver
- Kontakt med arbeidslivet
- Nærkontakt gjennom stell og omsorg for dyr og planter
- Stor fleksibilitet, variasjon og tilpasningsmulighet
- Fysisk aktivitet
- Sosialt fellesskap
- Morsomme opplevelser

Evalueringsrapporter fra flere Inn på tunet-tilbud er å finne på www.innpaaturnet.no.

«Det er viktig å ha et naturlig og lystbetont treffsted. På gården er det lett å finne temaer å snakke om»

Karl-Asbjørn Lille, prosjektleder Horten kommune

Noen eksempler på Inn på tunet:

Fonbekk Besøksgård, Ullensaker:

Lærer matte og naturfag på gård

I Ullensaker har enkeltelever og hele skoleklasser fått deler av undervisningen flyttet til Fonbekk Besøksgård. Aktivitetene spenner vidt, fra stell av dyr til snekring av fuglekasser og andre aktiviteter som kan utøves på en gård. Tilbudet er et allmenn- og spesialpedagogisk samarbeid mellom grunnskolen og gården, og er en alternativ måte å oppfylle læreplanen på.

Ivar Lund, lærer:

«Vi har mange eksempler på at gården representerer en mestringarena for elever som sliter på andre områder. Gården kan brukes i de fleste fag, for eksempel matematikk og naturfag, og ikke minst gir dette tilbudet elevene erfaring i praktisk arbeid.»

Lerbråten Naturgård, Rakkestad:

Boltreplass som avlaster

På et idyllisk småbruk i skogen i Rakkestad kan barn mellom sju og 18 år

Over t.v.: Dafina (til venstre) og Marie får være sammen med sjetlandspioniene Karla og Kner ten hos Anne Andvik på «Etter skoletid».

boltre seg i naturen. Lerbråten Naturgård tilbyr dag-, helg-, ferie- og fritidsopphold etter storfamiliemønster for barn i barnevern, fosterhjem og andre barn som trenger det. Tilbudet passer spesielt bra for barn og unge som er interessert i hest, sykling og friluftsliv. Vertskapet Hanne Liseth og Leif Helgeland har fire nordlandshester, ridebane, og like ved ligger et vann med sandstrand og flytebrygge. Blant aktivitetene er også stell av geiter og høner, arbeid i kjøkkenhagen og plukking av bær og sopp i skogen.

Fram-Sønju gård, Øvre Eiker:

Styrker psyken med arbeid og hyggelige måltider

På gården Fram-Sønju 25 minutters kjøring fra Hokksund samarbeider Oddveig og Torgny Moen med Øvre Eiker kommune om aktivisering og arbeidstrening for mennesker med psykiske lidelser. Brukerne deltar i gårdens mange gjøremål. De steller og fôrer dyr, ekspederer ved fra skog til sekk, utfører snekkerarbeid, lafting, maling og vedlikehold. Brukerne blir hentet hjemme av gårdbrukeren og kjører sammen til gården. Måltidet er et viktig samlingspunkt.

Her skal det bli ostebevølskaft. Ann-Christin Wøyen tror det kan bli sesongens siste, siden barken er i ferd med å feste seg.

Sande Bruk, Horten:

Motvirker demens i vakre omgivelser

Tre dager i uken samler Ann-Christin Wøyen en gruppe 55-75-åringar med demens i en tidlig fase. Målet er å skape et lite fellesskap i et naturlig og oversiktlig miljø på gården Sande Bruk for å utsette utviklingen av sykdommen. En av stuene i andre etasje fungerer som arbeidsstue, og trimrom om vintren. Lunsj og prat hører med.

Prosjektleder i Horten kommune, Karl-Asbjørn Lille:

«Det er viktig å ha et naturlig og lystbetont treffsted. Tilrettelagt tilbud på gårdsbruk har et innhold og miljø som skaper nettopp dette. På gården er det lett å finne temaer å snakke om.»

Kirkevoll gård, Re:

Fritid med lek og samhörighet

Gjennom tilbudet «Etter skoletid» i Re i Vestfold gir Anne Andvik et trygt pusterom for barn som på en eller annen måte har noen ekstra utfordringer i sin tilværelse. Noen har søsken som er

funksjonshemmede, andre har foreldre som har alvorlig sykdom, og noen har bakgrunn som flyktninger. «Etter skoletid» gir voksenkontakt, trygghet, omsorg, kontakt med dyr, god mat, lek og samhörighet med en gruppe.

Marie kan få ganske god fart med traktoren på «Etter skoletid» hos Anne Andvik.

www.innpaatunet.no

På nettstedet www.innpaatunet.no er det samlet erfaringer og nyttige opplysninger om Inn på tunet. Her finner du gårdseksempler, veileder for utvikling av tilbud og samarbeid mellom kommuner og gårdsbruk, rapporter, nyheter og tilbud om kurs og samlinger.

Kontakt oss

Landbruksforvaltningen i din kommune eller Fylkesmannens landbruksavdeling er et godt sted å starte hvis du vil vite mer. På www.innpaatunet.no finner du en fylkesvis oversikt over kontaktpersoner. Det Kgl. Selskap for Norges Vel eller Bondelagets fylkeskontor kan også hjelpe deg videre.

Brosjyren er utgitt av:

Fylkesmannen i Telemark

Fylkesmannen i Vestfold

Fylkesmannen i Buskerud

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Fylkesmannen i Østfold

Det Kgl. Selskap for Norges Vel

Innovasjon Norge

Norges Bondelag

DET KGL. SELSKAP
FOR NORGES VEL

NORGES BONDELAG

